Els Camins Escolars

Acompanyar els infants a l'escola constitueix una tasca que diàriament han de realitzar la majoria de les famílies. Aquest desplaçament constitueix, en la major part dels casos, un recorregut de curta distància a causa de la proximitat entre els llocs de residència i els centres escolars. Tot i això, moltes famílies opten per utilitzar el cotxe a l'hora de fer aquest desplaçament, ja que es considera un simple trasllat –de casa a l'escola–, per un lloc de pas –el carrer–, i és convenient fer aquest recorregut al més ràpidament possible.

Establir itineraris segurs perquè els infants puguin anar sols i d'una manera segura a l'escola és un dels objectius del programa d'itineraris escolars que ha començat a proliferar en molts municipis. Fomentar aquest tipus de desplaçaments, coneguts com a **Camins escolars** i que en el seu sentit literal és el que es coneixen com els itineraris segurs i còmodes perquè els nens i les nenes puguin fer el desplaçament fins a l'escola d'una manera autònoma i segura, és una iniciativa reconeguda en la **Carta Europea dels Drets dels Vianants** de la Comissió Europea.

El camí escolar pretén que els nois i les noies de la ciutat guanyin autonomia personal i qualitat de vida mentre van i vénen sols a l'escola promovent alhora un compromís de participació de la comunitat.

Per aconseguir aquesta finalitat és necessari incidir tant en la població infantil com en els adults, per això cal generar actuacions que contribueixin al replantejament d'actituds per ambdues parts: els nois i les noies han de poder experimentar i aprendre a valorar els riscos mentre la comunitat, entesa com a ciutadania organitzada o no, ha de contribuir a posar les condicions de viabilitat.

L'impuls i la iniciativa d'un camí escolar nou parteixen del territori, sovint de la mateixa escola o de l'AMPA o d'ambdues, però, per tal de portar-ho a terme, cal tenir en compte la capacitat de compromís i de participació dels agents principals, tant en el disseny com en la implementació del projecte.

El camí escolar és un projecte que es porta a la pràctica amb la col·laboració de tots els participants, que són:

> **Els nens i les nenes que van a l'escola**. Són els veritables protagonistes del projecte, ja que tenen la possibilitat de ser autònoms a l'hora d'anar i tornar de l'escola, i gaudeixen d'un camí més agradable.
>
> **Les escoles i el professorat**. La proposta del camí escolar implica un treball educatiu que va més enllà del tradicional a l'aula.
>
> **Les famílies**. La seva vinculació al projecte és imprescindible, ja que les famílies ensenyen els infants a anar pel carrer i coneixen els hàbits a l'hora d'anar i tornar de l'escola.
>
> **L'administració municipal**. Articula les mesures de caràcter tècnic que fan possible el camí escolar: regulació de semàfors, accessibilitat, ordenació d'aparcament, parades del transport públic, etc.

Els establiments del barri. La seva col·laboració és important perquè tenen una presència permanent i oberta al carrer, i poden ser un punt de referència per als infants.

Les associacions. Caldrà valorar la participació que podrien tenir les associacions de gent gran, les associacions de veïns, etc., que poden convertir-se en animadors d'una cultura viària basada en la coexistència pacífica entre els cotxes i els vianants.

Cada agent té el seu paper dins del projecte. El paper de l'Administració municipal, en el seu conjunt, és col·laborar en tot el procés i dur a terme de manera coordinada les diferents accions que facin viable el projecte.

Quins beneficis aporta a la ciutat la implantació dels camins escolars?

- Sensibilitza la ciutadania a través del treball amb les escoles i les famílies.

- Promociona millors hàbits d'accés a l'escola.

- Es potencia el transport públic, a peu, en bicicleta per un ús més racional del vehicle privat.

- Impulsa accions que augmentin la seguretat en els equipaments propers a les escoles garantint l'accessibilitat per a tothom.

Els objectius principals del projecte de camí escolar se centre fonamentalment en la sostenibilitat urbana i la seguretat viària. No obstant això, hi ha altres elements transcendentals que poden servir de base per un camí escolar. En destaquen la potenciació de l'autonomia personal dels nens i nenes, la recuperació de l'espai púbic com a espai de socialització i joc, la promoció d'hàbits de vida saludables i la corresponsabilitat en la lluita contra el canvi climàtic.

Les fases d'un projecte de camí escolar són:

- Presentació
- Enquesta de mobilitat
- Anàlisi d'accessibilitat i auditoria de seguretat viària
- Diagnòstic participat
- Experiència pilot
- Valoració i avaluació de l'experiència. Dispersió del projecte

Les fases d'un projecte de camí escolar han d'alternar tècniques de participació comunitària amb tècniques quantitatives convencionals per analitzar els problemes de mobilitat en un col·legi i integrar aquestes reflexions en la presa de decisions. En col·laboració amb la societat civil, la comunitat educativa i l'administració, l'estratègia de mobilitat contempla la intervenció en el territori i la gestió en matèria d'ordenació viària, regulació del trànsit i senyalització.

La ciutat és el millor escenari per sensibilitzar la ciutadania des de la proximitat. L'Ajuntament de Cerdanyola del Valles vol garantir una mobilitat sostenible i segura i en aquest context és de cabdal importància acostumar a les generacions futures a realitzar el camí de casa a l'escola a peu.

Cada camí escolar es desenvolupa en un entorn concret que té la seva pròpia idiosincràsia.